

รายละเอียดของรายวิชา(มคอ.๓)
ตามมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑.รหัสและชื่อรายวิชา ๐๐๐ ๙๐๖ วิชาปีสัณนากรรมฐาน (Insight Meditation)
๒.จำนวนหน่วยกิต (๓) หน่วยกิต (๓-๐-๖)
๓.หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
๔.อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร./พระมหาสุนันท์ สุนนโท, ดร.
๕.ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นปีที่ ๑
๖.รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) - ไม่มี
๗.รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) - ไม่มี
๘.สถานที่เรียน คณะสังคมศาสตร์ โซน B มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๙.วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

<p>๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <p>๑) เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์แนวคิดวิปัสสนากรรมฐาน ที่เกี่ยวกับความรู้ การแสวงหาความรู้ การเข้าถึงความรู้</p> <p>๒) เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสังเคราะห์แนวคิดวิปัสสนากรรมฐาน ที่เกี่ยวกับความรู้ การแสวงหาความรู้ การเข้าถึงความรู้</p> <p>๓) เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการประยุกต์ใช้ปัญญาเพื่อสันติสุขของมวลมนุษยชาติ</p>
<p>๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>เพื่อให้บัณฑิตได้รับความรู้เกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ทางการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดวิปัสสนากรรมฐาน ที่เกี่ยวกับความรู้ การแสวงหาความรู้ การเข้าถึงความรู้ รวมทั้งสามารถประยุกต์ใช้ปัญญาเพื่อสันติสุขของมวลมนุษยชาติ</p>

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

<p>๑. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>๐๐๐ ๙๐๖ วิปัสสนากรรมฐาน</p> <p>(Insight Meditation)</p> <p>ศึกษาวิเคราะห์วิปัสสนากรรมฐานภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามระยะเวลาและสถานที่ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด โดยในภาคทฤษฎีเน้นศึกษาวิเคราะห์การปฏิบัติกรรมฐานของพระพุทธศาสนาของยุคต้นในพระไตรปิฎกและการปฏิบัติกรรมฐานในคัมภีร์ยุคหลัง เช่น วิมุตติมรรค วิสุทธิมรรค รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่าง ๆ ในสังคมไทย</p>											
<p>๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>บรรยาย</th> <th>สอนเสริม</th> <th>การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน</th> <th>การศึกษาด้วยตนเอง</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>บรรยาย ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา</td> <td>เชิญวิทยากรเพื่อสอนเสริมตามความต้องการ</td> <td>มีการฝึกค้นคว้าข้อมูลในภาคสนาม</td> <td>การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์</td> </tr> </tbody> </table>				บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง	บรรยาย ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	เชิญวิทยากรเพื่อสอนเสริมตามความต้องการ	มีการฝึกค้นคว้าข้อมูลในภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง								
บรรยาย ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	เชิญวิทยากรเพื่อสอนเสริมตามความต้องการ	มีการฝึกค้นคว้าข้อมูลในภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์								
<p>๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษางานวิจัย/วิทยานิพนธ์ผ่านเว็บไซต์มหาวิทยาลัยและคณะฯ - อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความต้องการ ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์(เฉพาะราย) 											

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

<p>๑. คุณธรรม จริยธรรม</p>
<p>๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา</p> <p>การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีจรรยาบรรณวิชาชีพ เคารพในสิทธิ์ของข้อมูลส่วนบุคคล การไม่เปิดเผยข้อมูล การรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล การไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ทางเอกสาร/ตำราและไม่ละเมิดสิทธิ์ทางปัญญา มีความซื่อสัตย์สุจริตวิชาชีพ โดยมีคุณธรรมจริยธรรมและมีคุณสมบัติตามหลักสูตร/สาขาวิชา</p> <p>๑) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจเพื่อการแก้ปัญหาทางคุณธรรมและจริยธรรมที่ซับซ้อนอย่างผู้รู้ในบริบทของศาสตร์ทางการจัดการเชิงพุทธ</p> <p>๒) มีความสามารถในการสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจบนฐานความรู้ทางการจัดการเชิงพุทธในการจัดการกับบริบทที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>๓) มีภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงาน และชุมชนที่ตนเกี่ยวข้อง</p> <p>๔) มีความสามารถในการเป็นแบบอย่างที่ดีงามของผู้อื่น</p>
<p>๑.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย (Lecture) กรณียกตัวอย่างเกี่ยวกับประเด็นทางวิปัสสนากรรมฐาน - การอภิปรายและสรุปจากกรณีศึกษาตัวอย่างที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ - การฝึกวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด/ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - ทดสอบความรู้ความเข้าใจจากเนื้อหาสาระหรือขั้นตอนในกระบวนการทางวิปัสสนากรรมฐาน - กำหนดให้นักศึกษานำเสนอรายงานการค้นคว้า
<p>๑.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการเรียนการเข้าเรียน การตรงต่อเวลาและการมีส่วนร่วม/การคิด/การศึกษาเพื่อค้นหาคำตอบ - การฝึกปฏิบัติงาน/ทำแบบฝึกหัดตามที่ได้รับมอบหมายและทำงานได้อย่างมีคุณภาพ - การศึกษา/ค้นคว้าข้อมูลเพื่อจัดทำและนำเสนอเป็นรายงานการค้นคว้าตามที่ได้รับมอบหมาย - การศึกษาและการวิเคราะห์/สังเคราะห์จากตัวอย่างการทำงานนโยบายจริงจากรัฐบาลหรือวิทยานิพนธ์ - การวัดผลจากการสอบกลางภาคเรียนและสอบปลายภาคเรียน รวมทั้งประเมินผลจากงานที่มอบหมาย
<p>๒. ความรู้</p>
<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <p>๑) มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นแก่นของวิชาวิปัสสนากรรมฐาน</p> <p>๒) มีความสามารถในการจัดการตามกระบวนการของ</p> <p>๓) มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางวิปัสสนากรรมฐาน</p> <p>๔) มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนปัจเจกปัญญามาเป็นสาธารณปัญญาที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อสังคม</p>

<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย การวิเคราะห์/สังเคราะห์เอกสาร/แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การศึกษากรณีตัวอย่าง ผลงานวิจัย - การศึกษากระบวนการทางวิปัสสนากรรมฐาน
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวัดผลจากการสังเกต สอบกลางภาคและสอบปลายภาค เน้นการวัดผลจากความเข้าใจเป็นหลัก - การนำเสนอจากผลการวิเคราะห์/สังเคราะห์และสรุปผลเป็นรายงาน - การวัดความรู้ความเข้าใจจากคุณภาพของผลงานวิจัยที่ทำเสร็จสมบูรณ์ - การวัดจากกิจกรรมที่เข้าร่วมสัมมนาผลการศึกษาค้นคว้าเอกสารวิชาการ - ความสมบูรณ์ของเอกสารรายงานและส่งตรงเวลา
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) สามารถใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคทางวิปัสสนากรรมฐาน ในการวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์ ๒) สามารถใช้ทฤษฎีและเทคนิคทางวิปัสสนากรรมฐาน ในพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเชิงพุทธ ๓) สามารถสังเคราะห์ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์รวมไปถึงการบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งภายในและนอกสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธที่ศึกษาในชั้นสูง ๔) สามารถออกแบบและดำเนินการประเด็นทางวิปัสสนากรรมฐานสำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ใหม่ๆ จนกลายเป็นข้อเสนอเพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายงานที่เกี่ยวกับวิปัสสนากรรมฐาน กรณีศึกษา การกำหนดหัวข้อการค้นคว้ารายงาน รวมทั้งการสรุปอภิปรายผลและการเสนอแนะนำผลการค้นคว้าไปใช้ประโยชน์ โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสอบกลางภาคและสอบปลายภาค โดยเน้นการวัดผลจากความรู้และความเข้าใจเป็นสำคัญ - การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นต่างๆ และการสรุปผลการศึกษาที่เป็นรายงาน - การวัดผลจากการสังเกตและการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาค้นคว้าข้อมูล
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) มีความสามารถสูงในใช้ความรู้ทางด้านวิปัสสนากรรมฐาน เพื่อการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการได้อย่างลึกซึ้งและแหลมคม ๒) มีความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านวิปัสสนากรรมฐาน เพื่อการวางแผน วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่

<p>ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเอง รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๓) มีความสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์</p> <p>๔) มีความสามารถในการแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการและสังคมที่ซับซ้อน</p>
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการ - มอบหมายงานให้แก่กลุ่มหรือรายบุคคล เช่น การศึกษาค้นคว้าเพื่อจัดทำตัวอย่างวิปัสสนากรรมฐาน - การนำเสนอรายงานการค้นคว้าเป็นรายบุคคล/กิจกรรมสัมมนาเอกสารวิชาการในกลุ่มย่อยๆ
<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินตนเองและประเมินด้วยเพื่อน ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ - รายงานที่นำเสนอและสังเกตจากพฤติกรรมทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาด้วยตนเอง/รายงานผลงานวิชาการ
<p>๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา</p> <p>๑) สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักทางวิปัสสนากรรมฐาน ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา เชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านวิปัสสนากรรมฐานแห่งศาสตร์ในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี</p> <p>๒) สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอ และสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงาน วิทยานิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการและวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๕.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองจาก Website, e-learning มีการอ้างอิงอย่างถูกต้องและครบถ้วน - การสืบค้นข้อมูลและวรรณกรรมหรือแนวคิด/ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าหรือสืบค้นเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล <p>๕.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำงานและนำเสนอสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย - การมีส่วนร่วมเพื่ออภิปรายจากเค้าโครงการวิจัย - การนำเสนอเค้าโครงการวิจัยด้วยตนเอง

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
				พระมหาสุนันท์ สุนันโท,ดร.

๒ แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	สัดส่วนที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	ทดสอบเก็บคะแนน - ทบสอบความเข้าใจ - การนำเสนอผลการศึกษา - การตรวจรายงานฯ - การสอบปลายภาค		๑๐ % ๒๐ % ๑๐ % ๓๐ %
๒	การวิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอรายงาน - การทำรายงานกลุ่ม - การตรวจและสรุปบทความ - การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐%
๓	การเข้าเรียน/ร่วมทำกิจกรรม - การมีส่วนร่วม อธิบาย - การเสนอความคิดเห็นในกลุ่ม	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก เอกสารประกอบ การสอนของคณาจารย์ประจำหลักสูตร
๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ เอกสารประกอบ การสอนของคณาจารย์ประจำหลักสูตร
๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย : WWW.mcu.ac.th , WWW.polmcu.com การค้นคว้าวิทยานิพนธ์ (Thesis) : WWW.ThaiLIS การเป็นเครือข่ายสืบค้นวิทยานิพนธ์ www.thailis.or.th

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต</p> <p>การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและนิสิต - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของนิสิต - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์การสอนของผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบและเอกสารรายงาน - การทบทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
<p>๓. การปรับปรุงการสอน</p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน - การวิจัยในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน
<p>๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา</p> <p>ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จากการสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ฯ - มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
<p>๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔ - เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของหน่วยงาน